

Iskaja vsak četrtak
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravnostno v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. ti-
hovnega društva do-
bivajo list brez po-
sobne naročnina.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemarni listi dobí
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Bokopiel se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 31.

V Mariboru, dne 31. julija 1902.

Tečaj XXXVI.

Na deželne stroške.

V Gradcu se je vršila zadnja nedeljo, zadnji ponedeljek in torek velikanska nemška pevska slavnost. Prišlo je iz raznih krajev okoli 18.000 pevcev in kakih 60.000 tujcev. Največ pevcev je prišlo iz nemškega cesarstva. Za priprave, ki so bile potrebne za to slavnost, darovala je tudi štajerska dežela velik prispevek, 20.000 K. Ker je v tem deželnem darilu tudi slovenski denar zraven, bilo bi pričakovati, da se na slavnosti ne bo nič zgodilo, kar bi žalilo druge narodnosti. Toda pri tej nemški pevski slavnosti, ki se vrši na deželne stroške, se ni žalilo samo narodno čustvo z denarjem prispevajočega slovenskega naroda, ampak tudi domoljubno avstrijsko čustvo. Cela slavnost, za katero plačuje dežela štajerska, ki še vedno spada v avstrijsko cesarstvo, se je vršila v znamenju frankfurtaric in modriža, vršila se je v vse nemškem duhu.

Vojaške oblasti so že pred slavnostjo odrekle vsako sodelovanje, ker se odbor za priprave ni hotel odločiti, da pri slavnosti vsenemška znamenja, kakor frankfurtarice in modriž, ne bodo igrala nobene vloge. Vojaške godbe niso smele igrati pri slavnosti in vojaštvo se veselilo ni smelo udeležiti.

Zalostno ulogo pri celi slavnosti je igral naš cesarski namestnik grof Clary. On je hotel na vsak način, da bi vojaštvo vendar le sodelovalo. Posredoval je tudi v ta namen pri vojaškem ministerstvu, a zaman. Vojaški dostojanstveniki so vsaj v tem slučaju vedeli, kaj jim nalaga domoljubna dolžnost. Cesarski

namestnik grof Clary si je zaslužil s svojim ravnanjem, da ga pošljejo v pokoj. On se je udeleževal slavnosti, ki je imela popolnoma vsenemški značaj. Mi nočemo omenjati, da listi govore samo o vsenemčiji, o zjedinenju Nemcev, o veliki nemški bodočnosti. Nočemo tudi omeniti, da so se slišali izrazi in vzkliki, ki proslavljajo združene Nemce. Le na druge reči hočemo obrniti pozornost.

V soboto zvečer je graški župan dr. Graf pozdravil pevce. Pri tej priliki je napil najprej nemškemu cesarju, in še le za tem tudi našemu avstrijskemu cesarju! Godba je sedaj zaigrala avstrijsko pesem. Mnogo pevcev pa ni hotelo peti besed avstrijske pesmi, ampak peti so »Nemčija, Nemčija, čez vse...« Nastal je hrup, nastala je velikanska zmešnjava. Slavnosti, kjer se vršijo take reči, se udeležuje tudi naš ces. namestnik grof Clary. Te slavnosti z očitnimi vsenemškimi nameni se je udeležilo tudi veliko deželnih in državnih uradnikov. Kaj ne, to so lepe reči!

Ker grof Clary gre tako na roko vsenemcem, upali so si njih skriti pristaši pri tej slavnosti mnogokje na dan. Nekatera cesarska poslopja so ob tej slavnosti razobesila zastave. C. kr. obrtna šola je razobesila celo mogočno frankfurtarico.

Zalostno je, da se naši vladni činitelji tako malo zavedajo svoje dolžnosti. Slovenci pa smo do istega časa, dokler nimamo svoje lastne uprave za Spodnji Štajer, še prisiljeni, celó soplačevati za take vsenemške prireditve.

Delajmo, da pridemo kmalu proč od Gradca, kjer imajo za naše želje le kamenje in skorpijone!

Deželni zbor štajerski.

Kakor smo že poročali, ostane stari volilni red za deželni zbor. Nacionalni Nemci niso hoteli privoliti nobenih ugodnosti za kmete, za to so kmetski poslanci odšli pri glasovanju — in zbornica je bila nesklepčna.

Zaradi železnice Celje—Velenje se vršijo poganjanja, da to progo prevzame država v svojo oskrb. Sporazumljenje se bo skoraj gotovo doseglo.

Nemci so letos zopet ustanovili za nemške meščane toliko nepotrebnih šol, da se bodo drugo leto zopet povišale doklade. To je slovesno izrekel vodja nemške večine dr. Deršata. Tudi Ornik, Lenko in Stallner se nahajajo v tej večini, ki bo drugo leto kmete osrečila zopet z večjimi dokladami. In Slovenci bodo morali plačevati, ne da bi kaj dobili. Nemci so vsaj dobili novo učiteljsko v Mariboru, meščansko šolo v Ptuj, Celju, Judenburgu, kmalu se bo ustanovila tudi meščanska šola v Voitsbergu in Knittelfeldu, seveda vse na stroške cele dežele. A Slovenci ne dobijo nič. Trg Žalec v Savinjski dolini je prosil, naj se tudi tam ustanovi deželna meščanska šola. A prošnja so odbili, češ, meščanske šole niso itak mnogo vredne, mi jih mislimo kmalu odpraviti, za to vam ne damo meščanske šole. A v isti duški so dovolili pet drugih novih meščanskih šol, seveda nemških.

Listek.

Koliko premore dobro dete.

Danes vam hočem, dragi čitatelji, pripovedovati o nekem vojaku, ki je po nekem dobrem otroku postal dober kristjan; in kakor je meni on sam pripovedoval ta dogodek, tako vam ga hočem tudi jaz pripovedovati. — On pripoveduje:

Jaz sem bil deset let vojak, in kot tak sem prehodil celo svojo domovino in celo Avstrijo; na Madjarskem sem bil jedno leto v Fehérváru v garnizonu (garniziji), prišel sem pa tudi izven našega kraljestva namreč leta 1864. v Slesvig-Holštajn (Schleswig-Holstein). Bil sem v malih in velikih mestih in vaseh in sem videl razne države in ljudi. Sem bil zdrav in bolan. Živel sem v obilnosti in trpel pomanjkanje. — Mene so moji predstojniki radi imeli in istotako tudi moji sodrugi, ki so me takorekoč imeli za bolj izobraženega, kakor so bili sami. Kjer sem bil na stanu, povsod so me radi imeli, ker sem bil zelo prijazen z ljudmi in nisem bil nikdar surov in neotesan, kakor so mnogi vojaki, ki se še potem stem okoli hvalijo, kakor da bi ta neotesanost bila Bog ve kako junaštvo.

Če bi me kedo vprašal, kakšne vere sem, bi mu sicer odgovoril, da sem kristjan, ali o veri krščanski nisem nič znal. V cerkev sem hodil nekako prisiljen; ali je bilo to zaradi tega, ker sem hodil na povelje in primoran v cerkev, ali zato, ker so naši oficirji (častniki) pred vratmi ostali, kadar smo mi morali v cerkev ali pa zato, ker nisem na ničesar pazil v cerkvi: z eno besedo, jaz o veri nisem nič znal. — Moja vera je obstajala v tem, da je krstí nepošteno, a poglavarjem pokoren biti dolžnost; a zakaj je ono pošteno, to pa dolžnost, tega nisem vedel in niti pojma nisem imel v tem.

Molitvene knjige nisem imel, pa kaj bi z njo, molil itak nisem nikdar, pa saj tudi nisem znal moliti. Celó svoje vojaško življenje, na vseh svojih potih nisem nikdar slišal niti moliti, niti svete pesmi prepevati razun v cerkvi, a tudi nisem ne molil in ne prepeval z drugimi. Vedel sem sicer, da je eden Bog, ali na njega mislil in njega poznal nisem nikdar. Še dandanes se čudim, kako da nisem v takih okolištinah padel v velike grehe in zločine, ker sem tako popolnoma brez Boga živel na tem svetu; mogoče, da je bil temu vzrok, ker sem si domišljeval, da sem reden in pošten človek, za katerim se ne more in ne sme nič hudega govoriti. Da je vsekako to bilo odurno brezboštvo kot člo-

vek, brez Boga in kot kristjan brez Kristusa živeti, tega jaz tedaj nisem spoznal in zato pa tudi kletve, pijančevanja, potepanja nisem imel za nikak greh. — Ali pri vsem tem pa sem vedno nekako čudno čutil v sebi — nekaj mi je vedno manjkalo, a nikdar nisem znal, kaj mi manjka. Da mi manjka Bog in vera, nato niti mislil nisem. Nekoč je naša regimentska godba na cesarjev rojstni dan igrala neko mило pesem — tedaj so mi solze stopile v oči, ali jaz nisem vedel kaj in zakaj me je v tej lepi pesmi ganilo do solz.

Na to pridemo nekega dne v neko vas, kjer smo imeli osem dni počitka, in jaz sem bil nastanjen pri nekem vaščanu, ki me je jako uljudno sprejel. Ko mi je pokazal moje stanovanje (sobo), vpraša me, če li hočem z njim skupno jesti ali pa mi gospodinja prinese jed v mojo sobo. Jaz nato prijazno odgovorim, da mi bode ljubše, ako bodem z njimi v družbi jedel, nego na samem. In ker je bilo ravno poldan, pelje me gospodar v sobo, kjer je on s svojo družino sedel za mizo in meni ponudil mesto, da sedem poleg njega.

Ali kako mi je bilo pri srcu, ko je gospodinja prinesla jed na mizo in so v tem hipu vsi kakor na povelje vstali od svojih sedežev in gospodar začne moliti resno in pobožno molitev pred jedjo: »Vsih oči gle-